

ناگفته‌ها از اپل

در سالروز رونمایی از اولین گوشی اپل توسط «استیو جابز» از ناگفته‌ها درباره این برند همچون در آمدش، اتهامات جدی درباره اردوگاه‌های کار اجباری اش، خارج شدن محصولات کاربران سیگاری اش از گارانتی و ... گفته ایم

ZENDEGI - SALAM

ضمیمه روزنامه خراسان

سه شنبه ۸ تیر ۱۴۰۰
۱۸ دی القده ۱۴۴۲ • ۲۹ ژوئن ۲۰۲۱
شماره ۲۰۶۹۶

۱۹۱۶



پرونده

۲۹ ژوئن ۲۰۰۷ یعنی دقیقا ۱۴ سال پیش در چنین روزی، اپل اولین تلفن همراه خود یعنی آیفون را توسط استیو جابز، مدیرعامل وقت این شرکت، عرضه عمومی کرد. نخستین بار در همین روز بود که متقاضیان خرید این برند از گوشی در صف‌های طولانی در آمریکا ایستادند تا جزو اولین کسانی باشند که آیفون را می‌خرند. آیفون از سال ۲۰۰۸، در بازارهای جهانی هم عرضه شد. در سالروز رونمایی اپل از اولین گوشی همراه خود، تصمیم گرفتیم در پرونده زندگی سلام در باره چیزهایی بگوییم که از اپل نمی‌دانیم. شرکت اپل با درآمد سالانه میلیاردها دلار یکی از پربترین شرکت‌های جهان در حوزه تولید فناوری محسوب می‌شود. این شرکت با معرفی و تولید محصولات جدید، خاص و متفاوت نشان داده که شگفت‌زده کردن مخاطب را به خوبی بلد است. به جرئت می‌توان اپل را یک پیشرو در نوآوری و اسالت در فناوری جهان دانست. این غول دنیای فناوری مثل هر ابرشرکتی در جهان، داستان‌ها و ناگفته‌هایی دارد که هر کسی نمی‌داند. مثلا این که اپل در چند سال اخیر تصمیم گرفته بخش زیادی از محصولات خود را در خارج از کشور چین که مقر اصلی تولیدش بود، تولید کند و چندین بار به استفاده از نیروی کار اجباری در تهیه محصولات خود متهم شده است. به تازگی هم گزارش‌های توسط Nikkei Asia منتشر شده است که نشان می‌دهد اپل می‌خواهد تولید آیفون، آپید، مک و دیگر محصولات خود را در هند، ویتنام و دیگر کشورهای جنوب شرقی آسیا افزایش دهد و حتی خطوط تولید جدیدی در این کشورها راه‌بندد. در ادامه ناگفته‌هایی را درباره این سیب‌گاز خورده خواهیم گفت.

از میز جابز و سر نیوتن تا سیب‌گاز خورده!

داستان‌های زیادی برای لوگوی معروف این شرکت که یک سیب گاز خورده است، تعریف شده است. بعضی‌ها می‌گویند سیب میوه مورد علاقه استیو جابز بوده و به همین دلیل تبدیل به آرام این شرکت شده است. عده‌ای هم معتقدند چون گروه تبلیغاتی این شرکت موفق به طراحی لوگوی مور دتایید جابز نشد، اولین چیزی که به چشم مدیر اپل رسید، یک سیب گاز خورده روی میزش بود و آن را لوگوی شرکت قرار داد! گروهی هم داستان را فراتر از یک سیب معمولی می‌دانند و از گاز زدن سیب توسط آدم و حوا آمدن انسان به زمین سخن می‌گویند! در میان همه این داستان‌ها، داستان جذاب دیگری مطرح است به نام «سیب اسحاق نیوتن»، همان سببی که به سر نیوتن خورد و باعث کشف جاذبه شد. در حقیقت اولین آرام این شرکت تصویری از سر اسحاق نیوتن بوده که زیر درختی نشسته است و سببی قصد دارد به سر او بخورد. این آرام توسط بنیان‌گذار کمتر شناخته شده اپل، رنالدوین (شخصی که سهام خود را به ۸۰۰ دلار به استیو جابز و استیو ورنیاک فروخت و رفت!) طراحی شد و فقط در سال ۱۹۷۶ به مدت کوتاهی مورد استفاده قرار گرفت. لوگوی بعدی یک سیب رنگین‌کمانی بود که توسط راب جانوف، طراحی و جایگزین سر نیوتن شد. این لوگو تا سال‌ها نماد شرکت اپل باقی ماند تا این که در سال ۱۹۹۸ آرام ساده‌تر و لوگویی که همه ما می‌شناسیم، معرفی شد و سراسر جهان را این لوگو فراگرفت و این روزها، اپل را با همین لوگو می‌شناسیم. شایان ذکر است که استیو جابز در گفت‌وگویی به صراحت اعلام کرده نام‌گذاری این شرکت به نام اپل صرفا به دلیل علاقه او به میوه سیب بوده و دلیل دیگری نداشته است.



تامین سرمایه‌تاسیس شرکت اپل از فروش یک ماشین حساب

تامین سرمایه اولیه برای ساخت شرکت کار سختی بود. همین شد که ورنیاک یکی از بنیان‌گذاران اپل، ماشین حساب علمی خودو استیو جابز، «وانت فولکس واگن» خود را برای جمع‌آوری سرمایه فروختند. گفته می‌شود ورنیاک که کارمند شرکت HP بود، ماشین حساب علمی (Hewlett-Packard) خود را به قیمت ۵۰۰ دلار فروخت. اگر جزو متولدان سال ۱۹۹۰ به بعد باشید، ممکن است تعجب کنید که یک ماشین حساب چگونه می‌تواند سرمایه‌تاسیس یک شرکت را تأمین کند اما جالب است بدانید در سال ۱۹۷۶، یک ماشین حساب علمی به اندازه یک لپ‌تاپ (در همان روزگار) ارزش داشته است.

شرکتی که به اندازه یک شهر جمعیت دارد

شهر یا کشور اپل؟ این شرکت طبق آخرین برآوردهای منتشر شده بیش از جمعیت یک شهر یعنی بیش از ۹۰ هزار کارمند در سراسر دنیا دارد. این در حالی است که میلیون‌ها نفر دیگر در سراسر جهان از این شرکت درآمد کسب می‌کنند. پس مبالغه نکردیم اگر بگوییم اپل در سراسر جهان برای خودش به اندازه یک شهر جمعیت دارد. در ضمن اگر اپل را یک کشور در نظر بگیریم، این شرکت بیست و هفتمین کشور بزرگ جهان از لحاظ ذخیره مالی دقیقاً جایی بین ونزوئلا و بلژیک قرار می‌گیرد.



سیگار کشیدن و باطل شدن گارانتی محصولات اپل

شرکت اپل در باره رایانه‌های خود استعمال دخانیات را ممنوع کرده است. شاید مسخره به نظر برسد، اما اگر هنگام استفاده از رایانه، گوشی، تبلت، هدفون و... اپل سیگار بکشید، ضمانت آن دستگاه را باطل می‌کنید و در این زمینه در بخش ضمانت‌نامه به مشتری اخطار داده شده است. طبق گفته مسئولان این شرکت، نیکوتین به عنوان یک ماده سمی در فهرست موارد خطرناک زیست محیطی قرار دارد و دود حاصل از استعمال دخانیات می‌تواند باعث گرم شدن بیش از حد دستگاه شود. البته عده‌ای هم می‌گویند که هدف اپل، سلامتی بیشتر مشتریان است. با این حال، بیشتر به نظر می‌رسد این حرکت اپل در راستای اهداف محیط زیست‌آنها باشد چون این شرکت به طور رسمی اعلام کرده که دوستدار محیط زیست است و در ساخت دستگاه‌های خود هم این تعهد را لحاظ می‌کند. برای همین است که به نمایندگی‌های خود دستور داده رایانه‌های افراد سیگاری را تعمیر نکنند و ضمانت‌نامه آن‌ها را باطل می‌کند.

ماجرای ساعت ۹:۴۱ صبح

اگر خیلی موشکافانه به تبلیغات اپل توجه کرده باشید، متوجه خواهید شد که ساعت مشخص شده روی صفحات نمایش محصولات این شرکت، همگی ۹:۴۱ صبح هستند، اما دلیل آن چیست؟ درواقع این ساعت به زمانی اشاره دارد که استیو جابز از نخستین سری گوشی‌های آیفون در سال ۲۰۰۷ رونمایی کرد.



اردوگاه‌های کار اجباری اپل در جنوب شرقی آسیا

سال ۲۰۲۰ میلادی یک اندیشکده استرالایی، برای اولین بار اطلاعاتی را منتشر کرد که نشان می‌داد چند برند معروف از جمله اپل، ده‌ها هزار نفر را به عنوان نیروی کار اجباری برای تولید محصولاتشان در چین، سنگاپور و چندین کشور دیگر در جنوب شرقی آسیا به کار می‌گیرند. موسسه مطالعاتی استرالیا در قسمتی از گزارش خود در این باره نوشت: «این شرکت باید سریع و از طریق بازرسی و ممیزی‌های اجتماعی قوی و مستقل به وضعیت نیروهای کار خود در چین و چند کشور دیگر آسیایی رسیدگی کند و شرایط آن‌ها را با توجه به دستورالعمل‌های حقوق بشری بسنجد.» سپس خبرگزاری فرانسه پیگیر این ماجرا شد و اعلام کرد برای دریافت پاسخ این ادعاها با مسئولان این شرکت تماس گرفته اما فردی حاضر به پاسخ‌گویی نشده است. بی‌بی‌سی هم در گزارشی در این باره نوشت: «در چین شهروندان اقلیت یغور بعد از مراکز اقامت اجباری به مراکز کار اجباری برای اپل و چند برند دیگر فرستاده می‌شوند، این افراد حق خروج از این مراکز کار اجباری را ندارند و در همان مکان‌ها زندگی می‌کنند.» سپس واشنگتن پست هم در گزارش مفصلی به این موضوع پرداخت و نوشت که شرکت اپل به تازگی اعلام کرده تا نیمه اول سال ۲۰۲۱ تولید گوشی آیفون را به دلیل افزایش تقاضا تا میزان ۳۰ درصد افزایش خواهد داد، این در حالی است که کارگران این شرکت که کارخانه‌های تولیدی آن بیشتر در آسیا قرار دارند، با شرایط شغلی غیرعادلانه و تخلفات گسترده شغلی این شرکت، از قبیل پرداخت نکردن دستمزد کارگران و به کار گرفتن دانشجویان و دانش‌آموزان به عنوان کارگران و نیروی کار درگیرند. در بازار فعلی جهانی، هر گوشی آیفون مدل ۱۲ حدود ۱۱۰۰ دلار قیمت دارد. این مبلغ گزاف برای یک گوشی هوشمند در حالی است که شرکت اپل، ساده‌ترین قوانین کار از قبیل پرداخت دستمزد کارگران یا قوانین کار را به راحتی زیرپا می‌گذارد. همچنین نشریه وال استریت ژورنال به تازگی گزارشی داد که برخی تولیدات این شرکت به دلیل بروز پاندمی کرونا بایک ماه تاخیر انجام می‌شود. با این حال و همزمان با اپیدمی کرونا، فشارهای روزافزون این شرکت بر کارگران حتی در دوران پاندمی هم افزایش یافته است. همزمان در چند ماه اخیر ارزش این شرکت در بازار سهام حدود ۸۸ میلیارد دلار افزایش یافته است اما کارگران این شرکت با راه اعلام کرده‌اند که شرایط کار در این شرکت غول‌پیکر برای کارگران، غیرانسانی و به شدت ناعادلانه است. در آخرین نمونه، هزاران کارگر این شرکت در هند در اعتراض به پرداخت نشدن دستمزدشان دست به تظاهرات زدند. طی این تظاهرات، کارگران بسیاری از شیشه‌های این کارخانه را در اعتراض به وضعیت شغلی ناعادلانه خود شکستند. نیویورک تایمز هم در این باره می‌نویسد: «شرکت اپل که اشتیاق به گوشی‌های آن، بسیاری از افراد را در کشور ما شیفته و مدحش خود کرده است، نه تنها در کارخانه‌های خود دست به نقض حقوق کارگران می‌زند بلکه در پشت پرده هم به لابی سیاسی با سیاستمداران برای فرار از پرداخت مالیات و سکوت در برابر نقض حقوق کارگران در کارخانه‌های این شرکت مشغول است. در آخرین نمونه افشا شده، این شرکت به لابی گسترده با کنگره آمریکا برای تصویب نکردن بررسی وضعیت کارگران این شرکت در کشور‌های مختلف از جمله چین متهم است. پس از افشای این تخلفات وسیع علیه حقوق کارگران، شرکت اپل در نهایت تایید کرد که در چندین شرکت تولیدی، قوانین کار را نقض کرده است اما از چندین روزنامه بابت چاپ گزارش‌هایی در این باره شکایت کرد که هنوز، نتایج آن‌ها به صورت رسمی اعلام نشده است.»

ثروت اپل، ۲ برابر خزانه‌داری آمریکا؟

شایعات و واقعیت‌های درآمدی زیادی در باره شرکت اپل وجود دارد. برای مثال به نقل از چند سایت معتبر نظیر گاردین و...، اپل آن قدر موفق است که دو برابر بیشتر از خزانه‌داری آمریکا پول دارد یا این شرکت در سه ماه اول سال ۲۰۱۴ بیش از مجموع آمازون، گوگل و فیس‌بوک درآمد کسب کرده است. حتی در جایی گفته شده، اپل حدود ۱۵۰ میلیارد دلار مازاد سرمایه دارد به این معنی که می‌تواند شرکت‌هایی مانند تیلیکس، توئیتر، تسلا و فیس‌بوک را خریداری کند. هم‌اکنون، اپل بزرگ‌ترین شرکت تجاری عمومی در آمریکاست. پول نقد اپل در حدود ۱۵۵ میلیارد دلار است و به عبارت دیگر این شرکت می‌تواند ۴۹۰ هزار دلار به همه افرادی که در آمریکای زندگی می‌کنند، در لحظه هدیه بدهد!



دفن ۳ هزار دستگاه از یک محصول شکست‌خورده!

سال ۱۹۸۳ میلادی شرکت اپل تصمیم می‌گیرد که خط تولید رایانه‌ای به نام Lisa (لیزا) را راه‌اندازی کند. اتفاقی که با شکست بزرگی از سمت کاربرانش مواجه می‌شود و مورد استقبال قرار نمی‌گیرد. تصور می‌کنید که واکنش مسئولان شرکت اپل به این ماجرا چه‌طور بوده است؟ بنا بر شنیده‌ها، ۲ هزار و ۷۰۰ دستگاه از این رایانه در زباله‌دانی در شهر پوتا دفن شده است تا آثار این شکست، جلوی چشم مسئولان این شرکت نباشد!

خدمت

فراموش نشدنی سامسونگ به اپل

کاربران اپل با افتخار صفحه نمایش رتینای آپید خود را به نمایش می‌گذارند اما بسیاری از آن‌ها این مسئله را نمی‌دانند که سازنده این صفحه نمایش زیبا در واقع شرکت سامسونگ است. هر چند بین کشمکش و دعاوهای قانونی این دو شرکت و قبول پرداخت جریمه ۵۴۸ میلیون دلاری سامسونگ به اپل برای نقض قوانین کپی رایت، هضم همکاری این دو شرکت در تولید صفحات نمایش محصولات اپل کمی سخت به نظر می‌رسد اما باید آن را پذیرفت.

سازنده

اولین دوربین رنگی

اپل محصولات بسیار زیاد و متعددی از گوشی، تبلت و رایانه گرفته تا اسپیکرهای هوشمند، هدفون‌ها، اپل واچ و... تولید می‌کند. در این بین جالب است بدانید اپل اولین شرکت در جهان بود که دوربین دیجیتال رنگی ساخت و راهی بازار کرد. البته بعد از آن، شرکت‌های زیادی وارد این حوزه شدند و این هم یکی از محصولات تقریباً ناموفق این شرکت به حساب می‌آید.